

## *Bemærkninger til forslaget*

I. Da Spanien i 1976 gav afkald på Vestsahara som spansk koloni, tog Marokko og Mauretanien kontrol med hver sin del af området. I februar 1976 udråbte selvstændighedsbevægelsen Polisario en stat i Vestsahara og påbegyndte en væbnet kamp mod Marokko og Mauretanien. I 1979 opgav Mauretanien alle sine krav på Vestsahara, og Marokko overtog kontrollen med hele området. Med FN's mellemkomst enedes Marokko og Polisario i 1988 om en fredsaftale, der indebar, at områdets tilhørsforhold skulle afgøres ved en folkeafstemning. På denne baggrund udarbejdede FN's Generalsekretær i 1990 en plan for gennemførelsen af fredsaftalen. Generalsekretæren anbefalede oprettelsen af en fredsbevarende styrke, MINURSO ("Mission des Nations Unies pour l'organisation d'un référendum au Sahara Occidental"), til bl.a. at overvåge våbenhvilen og troppetilbagetrækningen. Våbenhvilen kom i stand den 6. september 1991, hvorefter udsendelsen af MINURSO's observatørkorps påbegyndtes.

Det var FN's plan på sigt at udvide MINURSO med tropper for at overvåge gennemførelsen af folkeafstemningen om tilhørsforholdet. Uenighed om bl.a. registreringen af stemmeberettigede og formuleringen af selve spørgsmålet har imidlertid hidtil forhindret afstemningens gennemførelse. MINURSO omfatter i dag ca. 300 mand, hvoraf ca. 200 er militære observatører, ca. 80 er civile politifolk og ca. 20 er militært støttepersonel. I løbet af 1997 lykkedes det for den tidligere amerikanske udenrigsminister James Baker, som FN's Generalsekretærs personlige udsending i Vestsahara, at give mæglingsbestrebelse ny fremdrift. I februar 1998 blev den amerikanske diplomat Charles Dunbar udnævnt til FN's Generalsekretærs særlige repræsentant vedrørende Vestsahara.

II. I FN's Generalsekretærs rapport til Sikkerhedsrådet af 13. november 1997 blev det påpeget, at processen i Vestsahara nu var så langt fremskreden, at en opfyldelse af MINURSO's mandat var inden for rækkevidde. FN's Generalsekretær anbefalede derfor at udvide MINURSO til fuld styrke i henhold til målene

i planen fra 1990. Planen indebærer, at MINURSO's militære komponent udvides til en samlet styrke på ca. 1850 mand. Den militære styrke forventes sammensat af 4 selvstændige infanterikompanier, støttepersonel bl.a. i form af logistik og ingeniørenheder samt ca. 550 militære observatører. Dertil kommer en civil politistyrke på godt 400 mand.

Den overordnede opgave for den udvidede styrke vil blive at skabe sikre rammer for den planlagte folkeafstemning og muliggøre en tilbagevenden af flygtninge. I følge den af FN fremlagte plan vil dette bl.a. omfatte etablering og overvågning af 5 grænsepassagesteder i frontlinjen mellem den marokkanske hær og Polisario samt sikring af 5 samlingssteder for befolkningsgrupperne, der skal registreres til valget. Styrken skal herudover overvåge våbenhvilen, parternes troppetilbagetrækning og udvalgte våbendepoter. Der indgår desuden særlige enheder til minerydning. Efter valget vil styrken muligvis også kunne få tildelt opgaver med henblik på overvågning af troppereduktion og afvæbning som konsekvens af valgresultatet.

FN's Sikkerhedsråd vedtog den 26. januar 1998 en resolution (S/RES/1148), der bemyndigede en udvidelse af MINURSO med en ingeniørenhed samt administrativt personel til at støtte den kommende deployment af militære styrker. I henhold til sikkerhedsrådsresolutionen vil Sikkerhedsrådet positivt overveje en anmodning fra FN's Generalsekretær om at udsende hovedstyrken, så snart dette bliver relevant.

III. Regeringen finder, at Danmark bør bidrage til udvidelsen af FN's fredsbevarende operation i Vestsahara. Konflikten mellem Marokko og selvstændighedsbevægelsen Polisario har stået på i over 20 år. Der tegner sig nu en mulighed for en varig løsning. FN har spillet en vigtig rolle i håndteringen af konflikten. Det er vigtigt, at Danmark slutter op omkring FN's indsats. Den militære styrke skal sikre, at den civile-humanitære indsats bliver effektiv, og at folkeafstemningen forløber under ordnede forhold. Et dansk bidrag vil være i forlængelse af Danmarks hidtidige engagement på det fredsbevarende område.